

כמו אש בשדה קוצים. התפשטה השבוע המרידות ביחסי העבודה במשק הישראלי. איימה לשתק שוב חלקים חיוניים במשק. כשהם אינם מצליחים לעמוד בקצב האינפלציה הגוברת ולהדביק את העלייה ברמת המחירים, נתנו פועלים בכל חלקי המשק את הביטוי לחוסר השקט שלהם בגל של שביתות. שביתות האטו ואימום, שהקיי פו את פועלי התפעול במלל אשדוד, את פקידי מס ההכנסה, את עובדי התעופה האזרחית ואת עובדי המשק והמינהל ב"בתייהחולים.

אולם במרכז המאבק המקצועי המשיך כה לעמוד שביתתם של חיילי השוקולד — אלפיים פועלי קונצנר השוקולד והקפה עליות. שהחלו את השבוע השני לשביתתם, כשכל סיכוי לסיומה לא נשקף באופק. שני הצדדים במאבק נקטו בעמדות קיצוניות. בעלי המפעל, חשו את עצמם חזקים בעמדותיהם, משום שהרגישו כי יש להם גיבוי לא רק של התעשיינים אלא של הממשלה כולה ושר-האוצר בראשה. הפועלים, שתבעו לא רק את הטבת משל כורתם, אלא גם שיתוף ברווחים, הגדלת פיצויים רטוראקטיבית ושכר שווה לפור עלים ופועלות, חשו כי מוכ"ל ההסתדרות, יצחק בן-אהרון, הפך את מאבקם לטסט קיוו — מאבק מיבחן עבור ההסתדרות, תוך הנחה שאם תצליח ההסתדרות להכניע את בעלי קונצנר עליות, לא יהיו בעי יות להשגת נתאים דומים בענפים אחרים של המשק.

"אפנדים ופיאודלים". השאלה היתה רק אם גיבוי של מוכ"ל ההסתדרות מור עיל לפועלים או מזיק להם. כשהוא מונע עליידי הסיסמה: "נתנו לי שביתה אחת טובה ובאתי אפונך את המדינה!" נסחף בן-אהרון בהתלהבות חסרת מעצורים, נראה כדון קישוט הנלחם לא רק בקבוצה של אפנדים תעשייתיים ופיאודלים מחשכת ימי הביניים, כדבריו, אלא בכל הפרות הקדוה שות של הימסד.

בן-אהרון דמה השבוע לפיל בחנות חרר סינה, השש להפיל ולנפץ בובות מימסדות מכל הכיוונים. הוא פרע חשבונות עם כל יריביו האישיים. את ספיר האשים כי בעת

להבות חסרת הרסן של המוכ"ל. בגללו נראה היה לרבים כי השביתה בעלית לא באה לספק תביעות צדקות של העובדים, אלא את תאוות הקרב הפרטית של בן-אהרון, המחפש לעצמו הזיות חד" שות, חדשים לבקרים.

תעלומות

לאור היום

או במחשך?

איך נעלם האמרגן גיורא גודיק? שאלו את עצמם אזרחי ישראל לפני שבוע השבוע, למרות שלא קיבלו תשובה מספקת על שאלתם הראשונה, הטרידה אותם שאלה אחרת: איך נעלמו מיליון ל"י מכספי הממשלה לכיסו של גיורא גודיק בטרם נעלם הוא עצמו?

מסתבר כי גיורא גודיק צבר לעצמו במשך שנים חוב של למעלה מחצי מיליון ל"י למס ההכנסה. לא היה זה חוב של שנה אחת, אלא חוב מצטבר שנאסף במשך שנים רבות. כל אורח גיביל במדינה היה נדרס במקרה דומה תחת מכבש מכות הגבייה של מס ההכנסה שהיתה מעקלת את רכושו או שולחת אותו למאסר. כלפי גיורא גודיק נהגו לפנים משורת הדין.

עוד יותר מוזאת, הסתבר כי מלבד החוב של חצי מיליון למס ההכנסה, היה גיורא חייב עוד 200 אלף ל"י תמורת הלוואה שניתנה לו על-ידי עריית תל-אביב, ועוד 100 אלף ל"י למוסדות ממשלתיים שונים ולביטוח הלאומי. כדי שיוכל לחסל את כל חובותיו אלה ניתנה לו הלוואה בסך של 980 אלף ל"י, שנועדה להתורת חובותיו לממשלה. מסכום זה נותרו לו כ-200 אלף ל"י, אותם יכול היה לגלגל כדי להמשיך בעסקיו.

"כישלון במחזה או שניים". לא היה ספק: גיורא גודיק קיבל הלוואה זו לפנים משורת-הדין, בזכות קשריו הטובים עם המדינה ובזכות התייצבותו לצד המערך בימים של ערב בחירות. שכן מדיניותה הרשמית של הממשלה היא אי-תמיכה ואי-סיוע בתיאראות מסחריים. התעלומה שנתורה בעינה היתה: מה אחר ראי לשערוריה של הענקת מיליון ל"י מ"מכספי המדינה לכיסו הימורתי הפרטיים של אמרגני משרד-האוצר, שפקידיו הבכירים נמנים

האמנות של המחזות שהעלה גודיק. לדעת אלון, "גודיק אמנם נכשל במחזה או שניים וביקש רק הלוואה למימון מחזה חדש". היתה זו הצהרה שהוכיחה אי ידיעה מוחלטת של העובדות ונסיון התחמקות מגומ"גם: גודיק ניכשל לפחות בחצי תריסר הצגות בחמש השנים האחרונות, וההלוואה שניתנה לו לא היתה מיועדת להעלאת שום מחזה חדש, אלא לכיסוי חובות. אמר השבוע המפיק הפרטי יעקב אג' מון, תוך רמז גלוי למוסר הפלמ"חאי של שר-החינוך: "אין לאף אחד התנגדות שיעניקו סיוע לתיאטרונים פרטיים אחרים — אבל לאור היום ולא במחשך!"

דת

חתיכות

בישיבה

עד לאחרונה, הסתכם מיספר תלמידי ישיבת התפוצות שעל הרציון בהישיבים. לאחרונה, גדל המיספר לשישים. התרספת: עשר תלמידות-הישיבה הראשונות בהיסטוריה של עם ישראל.

רובן אמריקאיות, הגיעות לכאן בת-קופת שהותן בארץ, ועוזבות — עד בוא הגל הבא. הן לומדות כחמש שעות ביום, אולם אינן מתגוררות על החר. שיעוריהן ניתנים לחד, אבל הן יכולות להצטרף לשיעורי הבחורים ולתפילותיהם.

הן לבושות גינס, ומעשנות בשרשרת גם בשיעור, על דף גמרא. הן התדמית החדשה של אנשיאמונה שהגיעו לדת. לא בגלל החינוך בבית-אבא, אלא מתוך חיפושים פנימיים, לרוב מכאיבים.

במבט מקרוב, נראה הרציון כמקום הממוג ביותר בירושלים, אם לא בארץ: עסקי חירות וכידור מתמזגים בהנאה גלויה בלימודיתורה וקודש. מועדון-לילה מתקיים בהרמוניה מליאה עם הירשיבה הסמוכה. משך כל שעות היום נפלי-טיס אל החר תיירים אמריקאים אופייניים, המתמזגים בהיפים האופייניים המ-איישים את ישיבת התפוצות.

בין תלמידות הישיבה אפשר למצוא בלונדית מצודדת בשם גבי תלבוס, ירושלמית בת 22 המתעתדת ללמוד תיאטרון, אבל בינתים מבלה כאן את מר-בית זמנה. אין לה רקע דתי. אבל היא מוצאת כאן תשובות לרבות מן השאלות

אתה דפיטיסט! הנריק רבין לאבן

הוא השתגע! אמר אבן על רבין

כשמלחמת

ההתשה ביניהם

הגיעה לשיא חדש

בשבוע בו נכנסר הפסקת-האש בין ישראל ומצרים לשנתה השנייה, נכנסה מלחמת ההתשה שמנהלים שר-החוץ אבא אבן ושר-הביטחון ישראל בוושינגטון, יצחק רבין, זה בזה לשנתה השלישית. מה שהמצרים יחד עם יועציהם הסובייטיים לא הצליחו לעשות לישראל ב-18 החודשים בהם ניהלו נגדה מלחמת התשה, עשו השר ושרגורו למדינה במלחמה הפרטית ביניהם. בשבוע האחרון נפתח שלב חדש במלחמה אישית זו. אבא אבן, שעד כה הסתפק בשיגור טילים מרחוק לעבר השגריר בוושינגטון, כשכני השיגור שלו הם הכתבים המדיניים של העיתונות הישראלית בירושלים הניוונים מתירדוכים וממידע שור-טף שמספק להם משרד-החוץ, החליט על מדיניות של חדירה לעומק.

הוא ביצע מעשה חסר-תקדים, שאין לו אח ורע בהיסטוריה של הדיפלומטיה המורדרנית. אבן אסף את הכתבים המדיניים בירושלים, ואחר שחסימם נגד רבין, תוך ציטוט הכינוי "כתבלבים" שהדביק רבין לכתבים המדיניים באחד ממברקיו הרשימיים, גילה להם את תוכנם של מיברקים סודיים ששיגר רבין לממשלה. הגילויים לא נועדו לספק לכתבים מידע סודי, אלא לערער את תדמיתו של רבין כאדם שקול ואחראי, להציגו כאדם חסר תרבות וגיבויים, בעל עצות מפוקפקות, חסר תבונה מדינית, המחבל ביחסים בין ארצות-הברית וישראל ועלול לפגוע. רחמנא לילצן בסרי כווי השלום שאבן עושה מאמצים כה כנים לקרבו.

אבן חיכה בפינה

בין הגילויים שחשף אבן: לפני כחצי שנה, כשהסנטור ג'ורג' מקגוברן נראה כבר מועמד רציני למי-רוץ אחר המועמדות של המפלגה הדמוקרטית לבית הלבן, תיכנן מקגוברן מעבר בממלחתעופה בלוד במסגרת סיורו בעורלם. אבן גילה כי רבין שלח המלצה סודית למשרד-החוץ, בה הציע ששום אי-שיות בכירה לא תקדם את פני מקגוברן רן בממלחתעופה והכלל היותר יקבל את פניו פקיד זוטור מן המחלקה הקונסולרית.

רבין הציע להחרים את שליח ה"אוי" למזרח התיכון, הדר גונאר ארינג ולצמצם את משלחת ישראל לאו"ם. אבן לא יכול היה להסתיר את סיפוקו וצהלתו על שהממשלה קיבלה את הצעתו המנוגדת ולא את הצעת רבין, דבר שהשתקף בדי-וחי הכתבים המדיניים.

רבין הציע לממשלה מדיניות שתד-גיש את נכונותה של ישראל למשא-ומתן ישיר בלבד עם הערבים, תוך דחייה מוחלטת של שיחות הקירבה והסדר חלקי והתנערות מהסכמתה של ישראל בעבר להחלטת מועצת הביטחון 242. בבת אחת היכתה התקפה זו של אבן את רבין בכמה הזיות: היא הציגה אותו שוב כמי שמעורב במלחמת הבחירות הפנימית בארצות-הברית ומתייצב נגד ה"סנטור מקגוברן"; היא תיארה אותו כאיש בלתי שקול שהממשלה אינה מקבלת את המלצותיו; היא חשפה אותו כאדם המנהל מדיניות המנוגדת למדיניות הממשלה, דבר ההופך את המשך כהונתו בוושינגטון ל"בלתי נסבל", ומחייב את החלטתו המהי-

נעם גודיק לפני משורת הדין

שהציקו לה. "בניאדם לא מבנים מהם עושים ברגעים החשובים ביותר בחייהם. הייתי צריכה לברר לעצמי את ה-עניין, הרבה מגיעים לכאן אחרי אכזרבות בחייהם, סבל אישי וחיפושים. זו הפעם הראשונה שאני יכולה לדבר אל בחורים כשווה אל שווים, בלי שיראו בי אובייקט למיטה".

דת הפוכה. גם גיין, החוזרת לניו-יורק ומבטיחה לחזור, הגיעה לכאן בחי-פושיה אחרי סדר ומשמעות בחייה הפרטיים. "עברתי הכל, עד שהגעתי הנה. היום, אני רואה דברים אחרת. "בין השאר למדתי כאן שאנשים מצ-פים ליותר מדי מהאבה. גם אהבה לא יכולה לגאול אותם, כי היא תמיד תלויה בדרך".

לאה מרדכי (18) מניו-יורק באה מבית דתי — והגיעה לכאן בתהליך הפוך של השתחררות מכללי הדת הצינוניים. המי-קום הזה הופשי. אין חוקים והגבלות, כולם מרגישים קרובים. אפשר להתחלק עם אנשים".

על ידידיו של גודיק והיו אזרחי כבוד בכל הצגות הבכורה שלו, ניצר את חוצ'נו מאחריות. ההלוואה ניתנה אומנם על-ידי משרד-האוצר, אבל רק אחר ששר-החינוך, יגאל אלון, המליץ על כך אישית. טענו אנשי האוצר, כשהופיע שר-החינוך והתרבות בתוכנית מוקד בטלוויזיה, הוא נלחץ אל הקיר בפרשה זו. נסיונותיו של אלון להת-חמק ולהסיר מעל עצמו את האחריות לא עלו יפה.

תהילה ניסה אלון לגלגל את הכדור חזרה אל משרד-האוצר: "משרד-האוצר נתן תשובה עקרונית חיובית לפנייתו של גודיק והלוואה, בתנאי שמשרד החינוך יאשר המחזות שמעלה גודיק ראוים לכך מבחינה אמנותית. לא מבתי בגודל הסכום שיתן משרד-האוצר לגודיק ולא הכתבתים להם את סדרי הביטחונות. משרד-האוצר הוא שהחליט לתת לו את ההלוואה הזאת". היה זה אישום מפורש של משרד-האוצר צר במתן ההלוואה לגודיק, תפקידו של אלון, לדבריו, הצטמצם רק לאישור הערך

שעמדה על הפקר מכירת מיפעל השוקולד ליבר, נתן ספר לאנשי עליית הנתאים טור-בים יותר לרכישת המפעל מאשר לחברת העובדים שהיתה מעוניינת ברכישתו. כאשר הכחיש כל הגורמים את העובד דה ואפילו מזכיר חברת העובדים, אשר ידליו, והכחיש כי חברת העובדים חשבה בכלל על רכישת ליבר, תבע בן-אהרון את פיטוריו של ידליו, איים כי חברת העובדים תקים מיפעל שוקולד מתחרה ל-עליה, עלה על הבאריקות תוך ניפונף בתביעה לפירסום ספר גנישומים ופתיחת החשבונות הפרטיים בבנקים.

פועלי עליית לא יכלו להישאר אדישים נוכח התלהבותו של המוכ"ל. כאשר הח'ליטה השבוע השופטת המחוזית, חנה אבי-גור, לאסור על פועלי עליית להפריע להורצאת סחורות ממחסני המפעל, הודיע מר-כיר הסתדרות פועלי המזון, אליעזר ברי-חיים, כי השובתים יתנגדו כוחו להוצאת הסחורות, למרות החלטת השופטת. מאבקם של פועלי עליית, לגטימי וצודק הפסיד יותר מאשר הוא נשכר, מהת-